

Fundusze Europejskie
dla Śląskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Województwo
Śląskie

PLAN ORGANIZOWANIA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ W GMINIE WOŹNIKI

Woźniki, 2026 rok

„CUS – Nowe spojrzenie na usługi społeczne” projekt dofinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027, Priorytet FESL.07 Fundusze Europejskie dla społeczeństwa, Działanie 7.5 Strategiczne projekty dla obszaru usług społecznych, Typ 4. Koordynacja usług społecznych – upowszechnienie i tworzenie CUS.

SPIS TREŚCI

1. CELE ORGANIZOWANIA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ W RAMACH DZIAŁALNOŚCI CUS	
2. ZAŁOŻENIA WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY POTRZEB I POTENCJAŁU SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ GMINY WOŹNIKI	
3. PLANOWANIE OSL	
4. SPOSOBY AKTYWIZACJI SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ, WYKORZYSTANIA ZAANGAŻOWANIA WOŁONTARIATU, SAMOPOMOCY MIESZKAŃCÓW I WSPARCIA SĄSIEDZKIEGO W RAMACH DZIAŁAŃ WSPIERAJĄCYCH	
5. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI GMINY WOŹNIKI I JEJ ZASOBY	
6. RAMOWY HARMONOGRAM OSL	
PODSUMOWANIE	

1. Cele organizowania społeczności lokalnej w ramach działalności CUS

Plan OSL zakłada, że "...organizowanie społeczności lokalnej to forma profesjonalnego działania ukierunkowanego na wywoływanie trwałych, pozytywnych zmian społecznych. OSL można traktować jako kwalifikowaną, zintegrowaną usługę społeczną o charakterze środowiskowym, składającą się z wielu sekwencyjnych działań prospołecznych o określonych, mierzalnych parametrach, a równocześnie przystosowanych do lokalnych uwarunkowań. W pierwszej kolejności usługa OSL adresowana jest do społeczności znajdujących się w najtrudniejszym położeniu: marginalizowanych i zagrożonych społecznym wykluczeniem. Adresatami OSL mogą być jednak także inne społeczności"¹.

Cele główne założone do realizacji w ramach działań CUS:

- 1) Odbudowywanie lub tworzenie więzi wspólnotowych oraz poczucia współodpowiedzialności za przestrzeń w której funkcjonuje ta wspólnota.
- 2) Wyrównywanie szans, poprzez wspieranie i wzmacnianie grup/społeczności znajdujących się w najtrudniejszym położeniu - zagrożonych społecznym wykluczeniem.
- 3) Wzmocnienie poczucia solidarności społecznej, w tym solidarności sąsiedzkiej, organizacji pomocy wzajemnej, oraz tworzeniu świadomości wspólnoty miejsca, losu i sytuacji.
- 4) Stworzenie wspólnot, w których przełamana jest izolacja i osamotnienie, odtworzone są więzi emocjonalne, międzyludzkie oraz sieci znajomości przedmiotowych.

Tak sformułowane cele będą w procesie OSL konkretyzowane przez cele szczegółowe dla każdej społeczności, z zachowaniem szacunku dla ich specyfiki w tym dynamiki lokalnych procesów społecznych. Partycypacyjne wyznaczenie celów szczegółowych jest zadaniem organizowanych społeczności, przy wsparciu osób pełniących role wskazane w niniejszym planie.

Najważniejsze przesłanki, z których wynika przedstawiony plan nastawiony na ww. cele to:

¹ Model środowiskowej pracy socjalnej / organizowania społeczności lokalnej; Centrum Wspierania Aktywności Lokalnej CAL; Warszawa 2014.

- 1) założenia metodologiczne modelu OSL sformułowane w ramach pracy członków Ogólnopolskiego Forum Organizatorów Społeczności Lokalnej w latach 2013-20. Ponadto w kontekście metodologicznym uwzględnione zostaną tu są także przepisy ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.
- 2) najważniejsze wnioski z diagnozy społecznej przeprowadzonej na potrzeby procesu wdrażania CUS w Woźnikach.

W planie tym zostały przyjęte trzy kluczowe zasady:

- 1) zasadę precyzyjnego dostosowania planowanych działań do specyfiki społeczności lokalnych.
- 2) zasadę kompleksowości wsparcia, w którym OSL jest elementem wsparcia pakietów usług projektowanych w ramach CUS.
- 3) komplementarności planu OSL z innymi elementami "Planu wdrażania CUS", zarówno na poziomie merytorycznym, jak i organizacyjnym systemu usług społecznych w Woźnikach.

Założenia metodologiczne OSL:

Planowaniu i realizacji OSL w gminie Woźniki towarzyszyć będzie analiza doświadczeń Centrów Usług Społecznych i Ośrodków Pomocy Społecznej w Polsce, realizujących środowiskową pracę socjalną zgodnie z modelem OSL, z uwzględnieniem wymogów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, tj. takich przepisów jak:

- Art 2 – w myśl którego możliwa jest współpraca z potencjalnymi dostawcami usług społecznych, przede wszystkim z zakresu: polityki prorodzinnej, wspierania rodziny, pomocy społecznej, promocji i ochrony zdrowia, wspierania osób niepełnosprawnych, edukacji publicznej, kultury, kultury fizycznej i turystyki, pobudzania aktywności obywatelskiej, ochrony środowiska, reintegracji zawodowej i społecznej;
- Art. 4-7 – w zakresie gotowości do rozwinięcia niniejszego Planu na potrzeby przyszłych prac planistycznych i legislacyjnych w zakresie prawa lokalnego wskazanego w ustawie;
- Art. 20 – w zakresie struktury i zawartości niniejszego opracowania;
- Art. 27 – w zakresie zapewnienia komplementarności OSL z zadaniami organizatora usług społecznych;
- Art. 29. – w zakresie zapewnienia komplementarności OSL z zadaniami koordynatora indywidualnych planów usług społecznych;

- Art. 31. – w zakresie zapewnienia komplementarności OSL z zadaniami organizatora pomocy społecznej;
- Art. 32 – w zakresie spójności niniejszego planu z zadaniami organizatora społeczności lokalnej określonymi przez ustawę.

2. Założenia wynikające z diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych w gminie Woźniki

W opracowaniu planu OSL należało wziąć pod uwagę przesłanki wynikające z diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych na terenie Gminy Woźniki. Za kluczowe dla planowania OSL można uznać następujące elementy:

1) ogólna ocena kondycji społeczności lokalnej, a w tym szczególnie:

- stosunkowo wysoki poziom zaufania społecznego;
- poczucie więzi społecznej;
- relatywnie wysoki poziom identyfikacji lokalnej;
- wysoka ocena jakości życia społecznego.

2) uwzględnienie wyrażonych w ramach diagnozy potrzeb w zakresie usług i wsparcia natury społecznej:

W odpowiedzi na pytanie w diagnozie dotyczące grup społecznych, dla których w gminie brakuje oferty, respondenci najczęściej wskazywali młodzież (65,3%) oraz dzieci (38,3%), osoby z niepełnosprawnościami (37,2%) oraz osoby pracujące, zwłaszcza młode wchodzące na rynek pracy (35,4%). Istotny odsetek odpowiedzi dotyczył również seniorów (24,8%), oraz osób niepracujących (20,8%). Wskazano również na osoby w kryzysie bezdomności oraz mniejszości etniczne i cudzoziemców.

3) utrzymanie dobrze ocenianego poziomu funkcjonowania GOPS, którego działalność będzie stanowiła integralną część działań realizowanych przez obecny CUS;

4) uwzględnienie problemów natury społecznej występujących w gminie, a w tym szczególnie:

- niska oferta spędzania czasu wolnego (kluczowy problem wg respondentów diagnozy),
- niski dostęp do ochrony zdrowia, w tym zdrowia psychicznego,
- przeciwdziałanie występowaniu przejawów patologii społecznej, tj. m.in. alkoholizm, uzależnienie młodzieży od nowoczesnych technologii;
- starzenie się społeczeństwa;

- pogarszanie się wraz z wiekiem stanu zdrowia;
- migracja osób młodych;
- wykluczenie komunikacyjne.

5) rozwijanie oferty w zakresie kultury i rekreacji, a w tym:

- projekty kulturalne;
- usługi sportowe i rekreacyjne;
- programy wspomagające zdrowie i zdrowy tryb życia.

Jak wynika z badań diagnostycznych przeprowadzonych w ramach projektu z punktu widzenia przedstawicieli mieszkańców Gminy Woźniki kwestia powołania Organizatora Społeczności Lokalnej jest istotnym zadaniem CUS w Woźnikach. Taki pogląd wyrażali badani rodzice, seniorzy oraz liderzy społeczni. Co ważne taki animator społeczności lokalnych miałby przyczynić się do niwelowania szeregu problemów wskazywanych przez uczestników badań, tj. izolacja społeczna, brak integracji i poczucia więzi społecznej, samotność, brak czasu ze strony rodziców dla swoich dzieci. Organizator byłby tu odpowiedzialny nie tylko za inspirowanie działań w zakresie społeczno-kulturowych, ale także za ich koordynację, i co równie istotne lokalizację. W grę wchodziłoby tu wykorzystanie potencjału i kapitału społecznego mieszkańców Gminy Woźniki, a także zasobów infrastrukturalnych jakimi dysponuje społeczność lokalna.

3. Planowanie OSL

OSL jako usługa społeczna – to nie tylko metoda pracy socjalnej, ale zorganizowany proces wspierania mieszkańców i instytucji lokalnych we wspólnym rozwiązywaniu problemów.

Cel OSL – poprawa jakości życia w danej społeczności poprzez aktywizowanie ludzi, wzmacnianie więzi, tworzenie warunków do współpracy i wspólnego działania.

Adresaci – cała społeczność lokalna (nie tylko osoby indywidualne w kryzysie, jak w klasycznej pomocy społecznej), czyli mieszkańcy, grupy nieformalne, organizacje i instytucje.

Różnica wobec tradycyjnej pomocy społecznej – nie chodzi o świadczenie indywidualnej pomocy materialnej czy usługowej, ale o tworzenie sieci wsparcia i partnerstw lokalnych.

Charakterystyka usługi – ma ona charakter długofalowy, profilaktyczny i rozwojowy. Nie rozwiązuje pojedynczych problemów, ale buduje zdolność społeczności do samodzielnego działania.

Z ogólnopolskiego dorobku metodycznego OSL, w tym głównie opracowań przygotowanych przez Centrum Wspierania Aktywności Lokalnej CAL, kluczowymi elementami na których powinno się opierać proces planowania są:

1. pojęcie empowermentu,
2. komponenty OSL,
3. ustrukturyzowanie obszarów działania w ramach OSL (animację, sieciowanie i planowanie społeczne),
4. paradygmat pracy "przez zasoby", opisany w modelu ABCD.

SUWAK empowermentu to pojęcie wyznaczające główne cele i rezultaty procesu OSL. SUWAK to skrót od pierwszych liter pojęć kluczowych dla tego podejścia:

- **S** - spójność;
- **U** – upodmiotowienie (podmiotowość);
- **W** - wpływ;
- **A** – angażowanie;
- **K** - kooperacja (współpraca, współdziałanie).

Podejście SUWAK w OSL

Element	Opis
S – Społeczność	Rozpoznanie zasobów i potrzeb społeczności, uczynienie jej podmiotem działań.
U – Usługi społeczne	Traktowanie OSL jako usługi społecznej wspierającej rozwój i integrację.
W – Współpraca	Budowanie partnerstw: mieszkańcy + instytucje + NGO + samorząd.
A – Animacja	Animowanie i wspieranie mieszkańców do podejmowania własnych inicjatyw.
K – Koordynacja	Łączenie i koordynowanie działań różnych podmiotów dla spójności efektów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie M. Dudkiewicz, B. Bąbska, A. Skowrońska, ABC Organizowania Społeczności Lokalnej, Organizowanie społeczności lokalnej – usługa społeczna, s. 11-13.

Komponenty OSL (diagnoza, integracja, aktywizacja, edukacja) to jeden z elementów siatki metodologicznej, na których nanoszone będą w procesie planowania konkretne wydarzenia, projekty, sytuacje edukacyjne, spotkania, badania lokalne itp., ujęte w ramowym harmonogramie działań OSL.

Obszary działań w społecznościach wynikające z metodologii OSL dotyczą:

1. **Animacji** – jako metody aktywizacji społeczno-kulturowej. Jej podstawowe funkcje to:
 - a. angażowanie członków społeczności do aktywności wspólnotowych o ułatwianie członkom grup aktywności osiągnięcie zakładanych celów o edukowanie przez tworzenie różnorodnych sytuacji edukacyjnych o zachęcanie do aktywności przez wytworzenie i wykorzystanie różnorodnych mechanizmów motywacyjnych o delegowanie uprawnień w celu podniesienia partycypacji społecznej i publicznej;
 - b. wyrównywanie szans indywidualnych osób oraz środowisk zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją;
 - c. ewaluacja aktywności grup i społeczności lokalnych.
2. **Sieciowania** – sieciowanie osób, podmiotów prawnych oraz grup nieformalnych z wykorzystanie szerokiej gamy narzędzi współpracy międzysektorowej z uwzględnieniem sektora społecznościowego, oraz wspólnot wirtualnych mających wpływ na organizowanie społeczności lokalnej.
3. **Planowania społecznego** - czyli transmisji doświadczeń i dorobku OSL do sfery lokalnych polityk publicznych, ze szczególnym uwzględnieniem polityki społecznej.

Model ABCD (z ang. Asset-Based Community Development) model rozwoju społeczności lokalnej opartej na zasobach, to paradygmat pracy charakterystyczny dla OSL. Jego podstawową cechą jest bazowanie na zasobach i potencjałach społeczności lokalnej czyli np. talentach ludzi, inicjatywach lokalnych, grupach nieformalnych, relacjach i sieciach społecznych, instytucjach i organizacjach, zasobach lokalnej natury i krajobrazu, lokalnej ekonomii itp.

Model ABCD wskazuje na cztery najważniejsze obszary potencjału społeczności lokalnej:

1. identyfikacja i tożsamość,
2. relacje i zaangażowanie,
3. bezpieczeństwo, realizacja szans,
4. siły, źródła wpływu, polityka lokalna.

Źródła sukcesów rozwojowych model ABCD upatruje w kapitale społecznym na który składają się kapitały: kulturowy, przyrodniczy, finansowy, infrastrukturalny, polityczny i ludzki². Ponadto w ramach działalności CUS będą podejmowane działania mające na celu uzyskanie wsparcia ze strony partnerów społecznych, tj.:

- partnerzy wspierający OSL w ramach realizowanego sieciowania,
- lokalni liderzy społeczni, którzy będą podejmować decyzję, pomagać Organizatorowi Społeczności Lokalnej diagnozować problemy oraz proponować działania zmierzające do ich rozwiązania, liderzy społeczni będą brali również odpowiedzialność za określone zadania,
- wolontariusze, zaangażowani w pracę i pomoc drugiemu człowiekowi.

4. Sposoby aktywizacji społeczności lokalnej, wykorzystania zaangażowania wolontariatu, samopomocy mieszkańców i wsparcia sąsiedzkiego w ramach działań wspierających

W ramach złożonego wniosku o dofinansowanie projektu zaplanowano pracę OSL w gminie Woźniki.

Podstawą pracy OSL, będzie rozpoznanie środowiska, lokalnej społeczności.

Organizowanie społeczności lokalnej jest pracą z ludźmi, stąd do podstawowych obowiązków OSL należy wchodzenie z nimi w bezpośrednie interakcje, dzięki czemu stworzy podwaliny pod przyszłe wspólne działania. Taki sposób pracy umożliwi organizatorowi poznanie aktywnych uczestników życia społecznego oraz potencjalnych liderów wśród mieszkańców oraz

² Por. M. Green, H. Moore, J. O'Brien, „Rozwój społeczności w oparciu o zasoby Model ABCD w praktyce”; Wyd. Centrum Wspierania Aktywności Lokalnej CAL, Warszawa 2013.

instytucji/organizacji gotowych do zaangażowania w planowane działania. Działania te będą miały na celu budowanie szerokiej sieci współdziałania ukierunkowanego na zmianę.

OSL w swojej pracy nie może pominąć osób, które są niechętne lub krytycznie podchodzą do jego propozycji czy działań. Poznając ich opinie, motywacje, argumenty oraz to co wzbudza u nich obawy, będzie w stanie poprzez rozmowę, wyjaśniania je rozwiązać.

Kolejnym krokiem OSL w celu aktywizacji wskazanych społeczności, będzie wspólne – podczas zorganizowanego w tym celu spotkania określenie planu oraz struktury działania. Pierwsze ustalenia należy skupić na określeniu problemu, którego rozwiązaniem należy się zająć. Pamiętać należy także, iż problem może być uciążliwy dla całej społeczności, w przypadku proponowanych rejonów mogą nim być np.: osamotnienie seniorów lub brak organizacji, a jednocześnie miejsc do spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież. Tylko wspólne zakreszenie głównego problemu danej społeczności pozwoli na pełne jego rozwiązanie, a jednocześnie aktywizowanie społeczności lokalnej. Podczas tej pracy nie należy pominąć także szukania odpowiedzi na pytania związane z problemem m.in.: Co z danym problemem, potrzebą zrobić, w jaki sposób go rozwiązać oraz kto ma wpływ na jego rozwiązanie? Kto chciałby wejść do komitetu organizacyjnego? Przygotowanie planu działania, który ma być konkretny i wykonalny, oznacza również konieczność udzielenia odpowiedzi na pytanie: co chcemy zrobić? kiedy? w jaki sposób? kto będzie odpowiadał na konkretne działania? oraz jakie zasoby i fundusze będą potrzebne i jak je zdobyć? W początkach pracy OSL warto skupić się na konkretnych działaniach, które przyniosą szybkie i wymierne efekty. Osiągnięty sukces buduje bowiem ducha wspólnoty i daje poczucie siły do podejmowania kolejnych bardziej odpowiedzialnych działań. Po fazie planowania OSL wspólnie z grupą inicjatywną przystępuje do wykonania zaplanowanych działań. Ważnym elementem jego pracy w trakcie realizacji działań jest wspieranie i motywowanie uczestników.

Następną fazą pracy OSL będzie monitorowanie i ocena efektywności działań, w którą powinni być włączeni wszyscy uczestnicy procesu. Aby budować potencjał społeczności lokalnej, należy zauważać zmiany. Chodzi o podejmowane działania z ich konkretnymi wynikami, rezultatami – efekty zbiorowego wysiłku ludzi np.: poprawa lokalnego otoczenia, zbudowanie placu zabaw, wspólna z organizatorem usług społecznych i KIPUS, a zwłaszcza lokalnymi organizacjami (np. KGW) organizacja świetlicy środowiskowej lub klubu seniora. Z drugiej strony OSL musi widzieć proces wzmacniania danej społeczności, jej zdolności do współpracy,

a w szczególności poczucia empowermentu, czyli poczucie sprawstwa. Tak prowadzona praca OSL przyczyni się do aktywizowania społeczności. Obywatele działający w swoich wspólnotach lokalnych, będą współodpowiedzialni za podejmowane w ich sprawach decyzje. To siła i mobilizacja wspólnot jest szansą na ich rozwój i aktywizację, tworzenie postaw obywatelskiej aktywności i odpowiedzialności za wspólne dobro. Podstawą pracy OSL jest natomiast budzenie tej aktywności społecznej w celu samoorganizowania się do rozwiązywania konkretnych problemów danej społeczności.

Najważniejszą zasadą pracy organizatora społeczności lokalnej będzie realizowanie działań na rzecz społeczności przy zaangażowaniu mieszkańców i miejscowych zasobów. OSL podczas swojej pracy dążyć będzie do wyłonienia lokalnych liderów-wolontariuszy, którzy – przy wsparciu swoich sąsiadów i znajomych – będą realizować własne pomysły, rozwiązywać problemy i konflikty. OSL w ramach pracy jako animator społeczny będzie mobilizował mieszkańców wspólnot lokalnych gminy do działania bez przyjmowania przywództwa, rozwoju wolontariatu oraz będzie wspierał tworzenie inicjatyw społecznych i grup obywatelskich. Będzie stymulował do działania grupę oraz lokalną społeczność. Tak zaangażowani mieszkańcy, wyłonieni liderzy, wolontariusze będą mogli wykonywać pracę na rzecz innych, między innymi: świadczyć pomoc dzieciom w nauce w lokalnej, pomagać pracownikom CUS podczas dystrybucji żywności, będą mogli opiekować się chorymi oraz animować czas wolny osób starszych. Ważną inicjatywą jest także tworzenie grup samopomocowych chociażby matek wychowujących dzieci w wieku do lat 3, bądź osób starszych i samotnych. W ramach działań wspierających wykorzystane zostanie także wsparcie sąsiedzkie, tak uwidaczniające się zwłaszcza teraz w okresie epidemii COVID-19 - kiedy to poprzez zakupy spożywcze, zakup lekarstw sąsiedzi pomagają swoim starszym, samotnym sąsiadom. Warto, aby takie działania oraz społeczna empatia była codziennością, a nie potrzebą w okresie zagrożenia.

5. Charakterystyka miejscowości gminy Woźniki i jej zasoby

Woźniki (1973–76 miasto Woźniki oraz gmina Psary) – gmina miejsko-wiejska w Polsce leżąca na obszarze powiatu lublinieckiego. Oprócz miasta Woźniki, w skład gminy wchodzi także sołectwa: Babienica, Czarny Las, Dyrdy, Kamienica, Kamieńskie Młyny, Ligota Woźnicka, Lubsza, Piasek, Drogobycza oraz Psary. Gmina Woźniki położona jest na terenie Wyżyny

Woźnicko-Wieluńskiej. Najwyższym wzniesieniem na jej obszarze jest Góra Grojec – 365 m n.p.m.

1 stycznia 1992 miasto i gminę Woźniki połączono we wspólną miejsko-wiejską gminę Woźniki. Powierzchnia gminy Woźniki wynosi 128 km², zajmuje 977 miejsce pod względem powierzchni gmin w Polsce.

Gmina Woźniki ma 9 405 mieszkańców (XII.2024), z czego 50,55% stanowią kobiety, a 49,55% mężczyźni. W latach 2002-2023 liczba mieszkańców zmalała o 2,6%. A w latach 2021-2023 liczba ludności spadła o 4%. Średni wiek mieszkańców wynosi 41,6 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa śląskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski. W gminie Woźniki na 1000 mieszkańców pracuje 121 osób. 55,6% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 44,4% mężczyźni. Bezrobocie rejestrowane w gminie Woźniki wynosiło w 2023 roku 5,1% (5,1% wśród kobiet i 5,1% wśród mężczyzn).

W zasobach infrastruktury społecznej gminy znajduje się:

- 5 szkół podstawowych publicznych i 1 niepubliczna
- 2 przedszkola publiczne i 1 niepubliczne oraz 3 oddziały przedszkolne
- Liceum ogólnokształcące
- 1 żłobek,
- 6 świetlic przyszkolnych

2 220 mieszkańców gminy Woźniki jest w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) (w tym 1 050 kobiet oraz 1 171 mężczyzn). Według Narodowego Spisu Powszechnego z 2021 roku 19,1% ludności posiada wykształcenie wyższe, 2,9% wykształcenie policealne, 10,8% średnie ogólnokształcące, a 20,1% średnie zawodowe.

Na terenie gminy funkcjonuje:

1. Centrum Usług Społecznych - ul. Rynek 6, 42-289 Woźniki (do 31.12.2024 był to Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Woźnikach)
2. Centrum Integracji Społecznej - ul. Kozięłowska 2, 42-289 Woźniki.
3. Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Woźnikach z drugą filią w Psarach
4. Biblioteka publiczna (w Woźnikach, Lubszy, Babienicy)
5. Gminny Zespół Ośrodków Zdrowia w Woźnikach
6. Komisariat Policji w Woźnikach

7. Organizacje pozarządowe:

Organizacje zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym z siedzibą na terenie Gminy Woźniki:

- 1) Ludowy Klub Sportowy ORZEŁ Psary – Babienica,
- 2) Miejski Ludowy Klub Sportowy w Woźnikach,
- 3) Ochotnicza Straż Pożarna w Babienicy,
- 4) Ochotnicza Straż Pożarna w Kamieńskich Młynach,
- 5) Ochotnicza Straż Pożarna w Woźnikach,
- 6) Ochotnicza Straż Pożarna w Piasku,
- 7) Ochotnicza Straż Pożarna w Kamienicy Śląskiej,
- 8) Ochotnicza Straż Pożarna w Ligocie Woźnickiej,
- 9) Ludowy Klub Sportowy WARTA Kamieńskie Młyny,
- 10) Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Kamieńskie Młyny,
- 11) Ochotnicza Straż Pożarna Psary,
- 12) Ochotnicza Straż Pożarna w Lubszy,
- 13) Stowarzyszenie Właścicieli Domków Letniskowych w Śliwie,
- 14) Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Lubszeckiej,
- 15) Stowarzyszenie Społeczno - Sportowe HUMANE- Woźniki,
- 16) Stowarzyszenie na Rzecz rozwoju Sołectwa Dyrdy - Sośnica,
- 17) YAQ Projekt - Pracownia Rozwoju Społecznego,
- 18) Stowarzyszenie Mieszkańców Ziemi Woźnickiej Przyjazna,
- 19) Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku w Woźnikach.
- 20) Aeroklub Ziemi Woźnickiej, Babienica,

Stowarzyszenia zarejestrowane w Rejestrze Starosty Lublinieckiego z siedzibą na terenie Gminy Woźniki:

- 1) Uczniowski Klub Sportowy ORZEŁ,
- 2) Uczniowski Klub Sportowy przy Szkole Podstawowej im. Józefa Lompy w Woźnikach,
- 3) Śląski Klub Karate i Kich-Boxingu,
- 4) Stowarzyszenie Zwycię GİRLANDA,
- 5) Stowarzyszenie Miłośników Kowalstwa im. Walentego Roździeńskiego,
- 6) Uczniowski Klub Sportowy MŁYNY - Kamieńskie Młyny,

- 7) Stowarzyszenie Miłośników Gry na Instrumentach Dętych "AleGro" Kamienica,
- 8) Stowarzyszenie Pszczelarzy w Woźnikach,
- 9) Stowarzyszenie Zwycię "Granica"- Boronów,
- 10) Przyparafialna Grupa Wzajemnej Pomocy „NADZIEJA”, Woźniki
- 11) Ligocka Inicjatywa Rozwoju Aktywności „LIGRA”, Woźniki (Ligota Woźnicka),

Koła Gospodyń Wiejskich- rejestr Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa:

- 1) Koło Gospodyń Wiejskich w Piasku,
- 2) Koło Gospodyń Wiejskich w Kamieńskich Młynach,
- 3) Koło Gospodyń Wiejskich w Babienicy,
- 4) Koło Gospodyń Wiejskich GOSPODARNE w Kamienicy,
- 5) Koło Gospodyń Wiejskich w Ligocie Woźnickiej,
- 6) Koło Gospodyń Wiejskich Frelki w Lubszy,
- 7) Koło Gospodyń Wiejskich "Przebojowe" w Psarach,

Pozostałe organizacje działające na terenie Gminy Woźniki:

- 1) Koło Łowieckie KNIEJA Katowice,
- 2) Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Oddział w Lublińcu, Koło Woźniki
- 3) Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых Okręg Częstochowa
 - Koło Psary,
 - Koło Woźniki,
- 4) Polski Związek Wędkarski Okręg Częstochowa, Koło Jaż Woźniki.

Ramowy harmonogram OSL

OBSZAR DZIAŁAŃ	ZADANIA	REALIZATOR	TERMINY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ
ANIMOWANIE	Zachęcanie instytucji lokalnych do włączania się w świadczenie usług społecznych i rozszerzanie ich oferty CUS	CUS-OSL	Styczeń-Grudzień 2026
	Systematyczne przekazywanie informacji na temat prowadzonych działań metodą OSL, korzyści z tego płynących oraz oczekiwań mieszkańców	CUS-OSL	
	Spotkania z mieszkańcami w celu zebrania opinii, uwag, potrzeb i korekt w zakresie działań OSL w społeczności mieszkańców poprzez spacer po gminie, zebranie relacji, dokumentację fotograficzną.	CUS-OSL	
	Utrzymywanie stałego kontaktu z mieszkańcami w celu monitorowania bieżących potrzeb poprzez upublicznienie numeru telefonu kontaktowego, adresu email, strony internetowej, itp.	CUS-OSL	

	Budowanie partnerskich relacji pomiędzy OSL a mieszkańcami w celu zwiększenia przepływu informacji istotnych do skutecznego działania i planowania działań na kolejne okresy	CUS-OSL	
	Nawiązanie współpracy z liderami społeczności lokalnej, którzy w przyszłości poprowadzą tematyczne warsztaty.	OSL	
	Zachęcanie instytucji lokalnych do włączania się do działań wynikających z potrzeb danej społeczności.	OSL	
	Organizacja imprez integracyjnych z aktywnym udziałem mieszkańców z wykorzystaniem ich potencjału i umiejętności.	OSL	
	Aktywizowanie poprzez organizowanie tematycznych warsztatów dla seniorów.	OSL	
	Tworzenie informacji/plakatów/postów o organizowanych wydarzeniach i ich upowszechnianie wśród mieszkańców poprzez strony internetowe oraz	OSL	

	telefoniczne przekazywanie informacji.		
	Spotkania z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami zainteresowanymi realizacją inicjatyw społecznych, w tym pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację różnorodnych inicjatyw.	OSL - KGW zainteresowane podmioty	
	Spotkania z liderami społeczności lokalnej w związku z pojawiającymi się potrzebami mieszkańców	OSL - liderzy społeczności lokalnych	
SIECIOWANIE	Pozyskiwanie nowych partnerów do realizacji działań OSL	CUS - OSL	
	Włączanie do działań OSL partnerów spoza instytucji publicznych i PES	CUS - OSL	
	Nawiązanie współpracy z okolicznymi przedsiębiorcami w celu wsparcia działań OSL	CUS - OSL	
	Włączenie do działania OSL osób publicznych i samorządowców	CUS - OSL	
	Uzgodnienie wsparcia działań i włączenia się w ich realizację poprzez instytucje kultury, sportu, rekreacji,	CUS - OSL	

	osób aktywnych i innych – zebranie pomysłów, zakres włączenia mieszkańców, itp.		
	Włączenie lokalnych liderów do wdrażanych działań	CUS - OSL	
	Aktywne poszukiwanie partnerów do realizacji zadań OSL	OSL	
	Włączenie i aktywizacja grup w celu realizacji oddolnych inicjatyw	OSL	
DZIAŁANIA SAMOPOMOCOWE, WOLONTARYJNE SKIEROWANE W SZCZEGÓLNOŚCI DO OSÓB STARSZYCH	Organizowanie usług sąsiedzkich	OSL-KIPUS- Pracownicy Socjalni	
	Podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób starszych i ich integracji ze środowiskiem	OSL-KIPUS- Pracownicy Socjalni	
	Przeciwdziałanie dyskryminacji osób starszych	OSL- Pracownicy Socjalni	
	Aktywizowanie społeczności lokalnej seniorów do podjęcia różnorodnych działań, np. warsztaty, spotkania itp.	OSL- Pracownicy Socjalni	
DZIAŁANIA SAMOPOMOCOWE, WOLONTARYJNE	Podejmowanie działań zmierzających do	OSL-KIPUS- Pracownicy Socjalni	

SKIEROWANE W SZCZEGÓLNOŚCI DO DZIECI I MŁODZIEŻY	życiowego usamodzielnienia młodzieży i ich integracji ze środowiskiem		
	Aktywizowanie młodzieży do działań na rzecz społeczności lokalnej	OSL-KIPUS-Pracownicy Socjalni	
	Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży np. spotkania, warsztaty, wycieczki, kino, itp.	OSL-KIPUS-Pracownicy Socjalni	
PLANOWANIE SPOŁECZNE	Spotkania podsumowujące działania OSL z udziałem liderów, partnerów, i innych osób oraz ustalenie planów działania na przyszłość	CUS – OSL, liderzy społeczności lokalnej	
	Prezentacja dotychczasowego dorobku OSL i opracowanie planu działania na kolejne okresy	CUS - OSL	
	Włączenie instytucji i osób w realizację planu OSL na terenie Gminy Woźniki i wybranych społeczności	CUS - OSL	
	Aplikowanie o środki zewnętrzne dla PES	OSL	

OPIS PLANOWANYCH DZIAŁAŃ OSL - 2026 r.

Organizator Społeczności Lokalnej podejmuje proces wspierania ludzi poprzez wspólnie działania na rzecz ulepszania ich własnego środowiska. Organizator Społeczności Lokalnej prowadzi działania zmierzające do poprawy sytuacji społeczności lokalnej, tj. pomoc jednostkom, grupom i kolektywom, posiadającym wspólne interesy lub pochodzącym z tej samej miejscowości czy obszaru. Ponadto OSL działa na rzecz rozwiązywania problemów

społecznych i podnoszenie dobrobytu społeczności poprzez planowane działanie zbiorowe. Techniki stosowane przez OSL w metodzie środowiskowej obejmują identyfikację obszarów problemowych, analizowanie przyczyn, formułowanie planów, rozwój strategii, mobilizowanie niezbędnych zasobów, znajdowanie i pozyskiwanie liderów lokalnych i zachęcanie ich do współpracy, aby ułatwić ich działania.

Mając na uwadze powyższe w 2026 r. OSL z skupi uwagę na:

- w celu kultywowania działań filantropijnych tj. obdarowywanie osób starszych, samotnych z terenu Gminy Woźniki np. paczkami świątecznymi. W działanie zaangażowane będą KGW i Caritas (dostarczający produkty), OSL natomiast zaangażuje CIS do dystrybucji.
- Kolejnym elementem ww. działania będzie nawiązanie współpracy ze Szkołami w gminie Woźniki w celu przygotowania kartek świątecznych dla osób starszych. Tak przygotowane kartki rozwieszone osobom starszym.
- Ww. inicjatywy mają również wymiar altruistycznej pomocy osobom starszym, samotnym w postaci rozmowy i poświęcenia im czasu, zwłaszcza w okresie przedświątecznym (baza wolontariatu).
- W ramach ww. działania zostanie również przygotowane spotkanie Wielkanocne i Wigilijne dla osób starszych, samotnych, osamotnionych potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.
- Zorganizowanie we współpracy z szkołami spotkania Mikołajowego. Będzie to próba integracji dzieci podczas wspólnej zabawy oraz poznanie nowych kolegów i koleżanek, które być może wyrażą chęć stałego uczestnictwa w organizowanych w gminie zajęciach.

Organizator Społeczności w współpracy z pracownikami socjalnymi jak i koordynatorem ds. usług społecznych rozezna środowisko i ustali osoby, które chciałyby być objęte usługami sąsiedzkim lub wolontariatem. Jednocześnie sprecyzuje, kto będzie zainteresowanym świadczeniem usług w opisanej powyżej formie. Funkcjonowanie usług społecznych i wolontariatu na rzecz najbliższego otoczenia będzie miało za zadanie pogłębić więzi społeczne w lokalnej wspólnotie i pobudzić odpowiedzialność za członków danej społeczności na poziomie sąsiedzkim.

Istotną rolą OSL będzie również penetrowania środowiska lokalnego w celu wsparcia osób z niepełnosprawnościami, w szczególności tych, które nie korzystają z innych form pomocy CUS (a przez to są „niewidoczne” dla systemu) oraz ich rodziców – jako odrębną grupę beneficjentów pomocy. Ma to na celu zgromadzenie grupy, która otrzyma usługę asystencką, opiekę wytchnieniową, usługę włączenia osób z niepełnosprawnościami oraz opiekunów osób z niepełnosprawnościami.

Organizator Społeczności Lokalnej ponadto skupi swą uwagę na zaktywizowaniu seniorów do uczestnictwa w różnorodnych organizowanych warsztatach np. (kulinarnych, rekreacyjnych) zaktywizuje samotnych seniorów do nawiązania relacji społecznych w grupie wewnątrzpokoleniowej, prowadząc do podjęcia samopomocowego wsparcia umożliwiającego zaspokojenie potrzeb wieku podeszłego co ułatwi samoorganizację w zakresie różnorodnych działań w sferze rekreacji, kultury lub pomoże w utrzymaniu satysfakcjonującego poziomu aktywności w sytuacji zmian związanych z wiekiem i wykorzystanie potencjału doświadczenia i kompetencji seniorów. Organizowane warsztaty będą miały zatem zarówno charakter profilaktyki marginalizowania i wykluczania osób nieaktywnych jak i reintegracji społecznej osób już częściowo bądź całkowicie wykluczonych, rozumianej jako odbudowa i podtrzymanie umiejętności tych osób do uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu zamieszkania lub realizowania wybranych aktywności społecznych.

Plan na 2026 r. obejmuje również przeprowadzenie II edycji Oddolnej Inicjatywy Sołectkiej – zadania realizowanego w ramach projektu „CUS – Nowe spojrzenie na usługi społeczne”, skierowanego do osób starszych lub niepełnosprawnych, wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, względnie przez tę grupę inicjowanych. Na każde środowisko (sołectwo), przeznaczona jest kwota 5 tys. zł, a wyboru inicjatyw dokonują OSL spośród zgłoszonych przez inicjatorów propozycji.

Działania ujęte w Planie organizowania społeczności lokalnej w 2026 roku mają charakter elastyczny i dostępny. Plan Organizowania Społeczności Lokalnej będzie uzupełniany na bieżąco działaniami wynikającymi z rozeznania aktualnych potrzeb społeczności lokalnej. Działania będą prowadzone w ramach przyjętych zadań oraz obszarów wsparcia, będą monitorowane i na bieżąco będą podlegały ewaluacji. Mieszkańcy Gminy będą na bieżąco informowani o planowanych działaniach w ramach OSL.

Ważnym i kluczowym zadaniem w 2026 roku będzie systematyczna poprawa dostępności usług społecznych, dostęp do placówki wsparcia dziennego, zaangażowanie mieszkańców w lokalne inicjatywy oraz kontynuacja działań mających na celu pogłębianie integracji społeczeństwa.

Proces organizowania społeczności lokalnej będzie polegał na:

- określeniu poprzez rozeznanie realnych potrzeb i potencjału społecznego, który może zostać uruchomiony w dalszych działaniach,
- podejmowaniu działań w celu aktywizacji społeczności lokalnej,
- Inicjowaniu działań mających na celu integrację oraz animację społeczności lokalnej oraz wzmocnienie więzi społecznych uwzględniając potencjał mieszkańców,
- współpracy z placówkami oświatowymi, instytucjami kultury, parafiami,
- współpracy oraz pozyskiwaniu nowych partnerów do realizacji działań OSL,
- włączaniu do działań OSL parterów spoza instytucji publicznych, podmiotów ekonomii społecznej,
- nawiązywaniu współpracy z lokalnym przedsiębiorcami,
- wyszukiwaniu lokalnych animatorów i liderów.

Plan Organizowania Społeczności Lokalnej w Gminie Woźniki oraz zaplanowane działania mają na celu wzmacnianie kapitału społecznego, wspieranie i aktywizację mieszkańców w ich działania na rzecz poprawy jakości życia, rozwój lokalnych inicjatyw. Wszelkie działania pozwolą stworzyć zintegrowaną, silną, spójną i samodzielną społeczność lokalną, zdolną do osiągnięcia trwałego rozwoju oraz operatywnego rozwiązywania problemów.

PLANOWANE DZIAŁANIA W SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ**GMINA WOŹNIKI 2026**

ZADANIE	ADRESACI	TERMINY PLANOWANYCH DZIAŁŃ
Działania promujące działalność CUS: -Informowanie o działaniach realizowanych przez CUS w mediach społecznościowych -Promocja działań	Mieszkańcy Gminy Woźniki	Styczeń – Grudzień 2026
Spotkania ze społecznością lokalną w Sołectwach Gminy Woźniki mające na celu wspieranie i pobudzanie aktywności poprzez wzmocnienie wpływu mieszkańców i organizacji na realizację długofalowego procesu działania.	Mieszkańcy Gminy Woźniki, Sołtysi, przedstawiciele NGO	Styczeń – Grudzień 2026
Spotkania w sołectwach dotyczące usług oferowanych przez CUS	Mieszkańcy Gminy Woźniki	Styczeń- Grudzień 2026
Informowanie o usługach świadczonych przez CUS przy użyciu różnych nośników informacji np. ulotki, plakaty, w mediach społecznościowych	Mieszkańcy Gminy Woźniki	Styczeń – Grudzień 2026
Partnerstwo przy organizacji paczek żywnościowych z okazji Dnia Babci i Dziadka w ramach współpracy z Caritas Archidiecezji Częstochowskiej oraz Centrum Integracji Społecznej w Woźnikach	Mieszkańcy Gminy Woźniki	Styczeń 2026

mające na celu poprawienie jakości życia seniorów		
Partnerstwo przy organizacji „Ferii w Gminie Woźniki” dla dzieci z terenu Gminy Woźniki we współpracy z organizacjami pozarządowymi z terenu Gminy Woźniki, MGOK Woźniki, MGOK Filia Psary oraz lokalnymi przedsiębiorcami	Dzieci i młodzież Gminy Woźniki	Luty 2026
Współorganizacja warsztatów wielkanocnych dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Woźniki mające na celu kultywowanie tradycji wielkanocnych	Dzieci i młodzież Gminy Woźniki	Marzec 2026
Koordynowanie i weryfikacja Skrzynek Korczakowskich	Placówki oświatowe z terenu Gminy Woźniki	Marzec 2026
Organizacja i rozstrzygnięcie konkursu „Widzę świat na niebiesko” w związku z przypadającym Światowym dniem świadomości autyzmu	Instytucje, placówki oświatowe, instytucje kultury	Marzec – kwiecień 2026
Partnerstwo przy organizacji Spotkań Wielkanocnych	Mieszkańcy Gminy Woźniki	Kwiecień 2026
Koordynacja zadania „Klub Seniora _ Aktywny Senior i Świadomy Senior” realizowanego w ramach projektu na rzecz osób starszych, zadanie zlecone organizacjom	Osoby starsze wymagające wsparcia w codziennym funkcjonowaniu	Kwiecień – Grudzień 2026

pozarządowym zrzeszającym seniorów		
Realizacja przedsięwzięć rekreacyjno-turystycznych (organizacja wycieczek do teatrów, ciekawych miejsc itp.)	Mieszkańcy Gminy Woźniki	Maj - Listopad 2026
Oddolna Inicjatywa Sołecka	Mieszkańcy Gminy Woźniki, instytucje, organizacje	Czerwiec 2026
Partnerstwo przy organizacji Pikniku Rodzinnego	Mieszkańcy Gminy Woźniki	Czerwiec 2026
Partnerstwo przy organizacji paczek z okazji Dnia Dziecka w ramach współpracy z Caritas Archidiecezji Częstochowskiej oraz Centrum Integracji Społecznej w Woźnikach	Dzieci i młodzież Gminy Woźniki	Czerwiec 2026
Partnerstwo przy organizacji „Lata w Gimie Woźniki” w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi z terenu Gminy Woźniki, MGOK Woźniki, MGOK Filia Psary oraz lokalnymi przedsiębiorcami	Dzieci i młodzież Gminy Woźniki	Lipiec – Sierpień 2026
Spotkania z liderami lokalnej społeczności, przedstawicielami organizacji pozarządowych na zebraniach wiejskich	Przedstawiciele NGO, mieszkańcy Gminy Woźniki	Sierpień – Wrzesień 2026
Partnerstwo przy organizacji „Dożynek 2026”	Mieszkańcy Gminy Woźniki	Wrzesień 2026
Partnerstwo przy akcji „Skrzynki Korczakowskie”	Placówki oświatowe, instytucje Gminy Woźniki	Listopad 2026

Koordinowanie i weryfikacja Skrzynek Korczakowskich	Placówki oświatowe z terenu Gminy Woźniki	Grudzień 2026
Współorganizacja „Spotkań Świątecznych”	Mieszkańcy Gminy Woźniki	Grudzień 2026
Partnerstwo przy organizacji „Gali Wolontariatu”	Podmioty Ekonomii Społecznej	Grudzień 2026